

ОБЩИНА ЛЕТНИЦА

ПЛАН

ЗА ЗАЩИТА НА НАСЕЛЕНИЕТО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНА ЛЕТНИЦА ПРИ ЯДРЕНА ИЛИ РАДИАЦИОННА АВАРИЯ

гр. ЛЕТНИЦА
2019 година

СЪДЪРЖАНИЕ

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА	3
II. ОБХВАТ	3
III. ОПИСАНИЕ НА СИТУАЦИЯТА	4
IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ	7
V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА	7
VI. ОРГАНИЗАЦИЯ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТИТЕ	12
VII. РЪКОВОДСТВО И КООРДИНАЦИЯ	14
VIII. СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЕДСТВИЕТО	15
IX. КОМУНИКАЦИИ	15
X. РЕСУРСНО (ФИНАНСОВО И МАТЕРИАЛНО) ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА	16
XI. ОТГОВОРНИ ОРГАНИ И ВРЪЗКИ	17
XII. ПРИЛОЖЕНИЯ	18

Планът за защита при ядрена или радиационна авария на община Летница създава рамка за интегриране и координиране действията за аварийно реагиране и възстановяване на всички нива на държавни структури, доброволчески организации и частния сектор в град Летница.

I. ЦЕЛ НА ПЛАНА

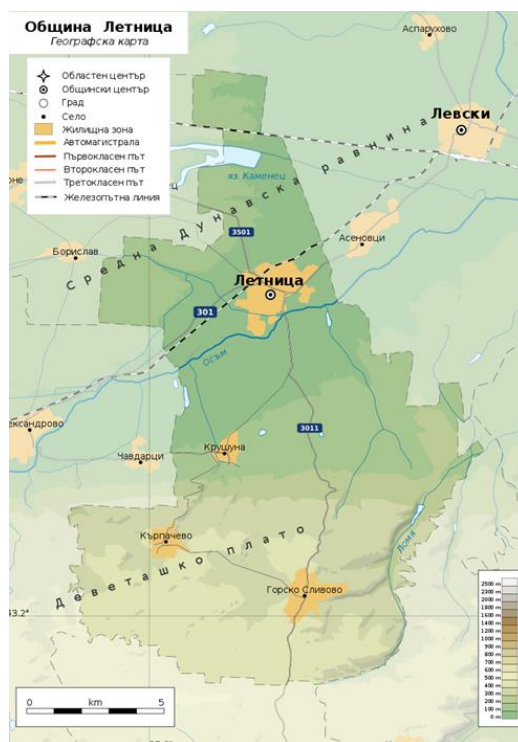
1. Намаляване на уязвимостта на гражданите и общностите в Летница от загуба на живот, нараняване, повреда и унищожаване на имущество при ядрена или радиационна авария.
2. Подготовка за бърза и ефективна реакция и възстановяване, за защита на живота и имуществото на засегнатите от извънредни ситуации и бедствия. Отговор на извънредните ситуации, като се използва всички системи, планове и ресурси, необходими за опазване на здравето, безопасността и благосъстоянието на лицата, засегнати от ядрената или радиационна авария.
3. Подпомагане на общностите и гражданите в Летница да се възстановят при ядрена или радиационна авария, като се осигури бързо и правилно възстановяване и рехабилитация на лица и имущество, засегнати от извънредни ситуации.
4. Осигуряване на система за управление при ядрена или радиационна авария, обхващаща всички аспекти на предварителната подготовка преди бедствия и реагиране след бедствия, възстановяването и намаляване на въздействието.

II. ОБХВАТ

Планът за защита при ядрена или радиационна авария се прилага, когато има значително нарушаване на нормалното функциониране на обществото, предизвикано от ядрена или радиационна авария и водещо до негативни последици за живота или здравето на населението, имуществото, икономиката и за околната среда, предотвратяването, овладяването и преодоляването на което надхвърля капацитета на системата за обслужване на обичайните дейности по защита на обществото.

Описанието на ролите, функциите и отговорностите при реагиране е направено в стандартните оперативни процедури (СОП) по чл. 29, ал. 2, т. 2 от ЗЗБ (Приложение № 4), за координиране на структурите от ЕСС. Стандартна оперативна процедура № 03 определя реда за привеждане на силите и средствата от ЕСС за действие при ядрени и радиационни аварии.

Карта с оперативните граници на ПЗБ на община Летница

III. ОПИСАНИЕ НА СИТУАЦИЯТА

1. Сценарии на вероятна ядрена или радиационна авария и потенциалните последици.

Съгласно годишната метеорологична прогноза за района на АЕЦ "Козлодуй" едно от вероятните направления (30-40%) за разпространение на радиоактивния облак от техногенни радионуклиди е в направление Козлодуй-Кнежа-Априлци /посока на средно високия вятър 320°/.

При надпроектна авария в АЕЦ "Козлодуй" съответстваща на седма степен по международната скала "INES" разработена от "МААЕ" и разхерметизиране на реактор, на територията на община Летница ще се формира усложнена обстановка. В зависимост от количеството изхвърлени в атмосферата радиоактивни продукти, от посоката и скоростта на средно високия вятър, територията на общината е възможно да се замърси с радиоактивен прах. Следата на радиоактивните продукти ще започне да се отлага най-рано на 7-я - 8-я час след началото на аварията над община Летница, като радиационния фон ще се промени в рамките на 1 mSv/h и повече (при нормални стойности - 0,2 mSv/h). Част от областта северозападно от линията с.Дренов - гр. Ловеч - с. Голец отстояща на 100 км въздушно от АЕЦ "Козлодуй" попада в зоната за **допълнителни защитни мерки**, община Летница не попада в зоната за допълнителни защитни мерки.

Авариите с радиоактивни източници обхващат широк диапазон, като включват намерени радиоактивни източници или материал, замърсени площи или предмети, загубени или липсващи източници, източници без защита, аварии в лаборатории, промишлени или изследователски обекти. Радиоактивните материали, под формата на закрити радиоактивни източници се използват в широк диапазон в промишлеността, медицината, изследователската и преподавателската дейност, както и в известен брой потребителски продукти. Тези източници се използват в радиографията, установки за стерилизация, при радиотерапия и в нуклеарната медицина, в промишлеността при сонди, нивомери, дебеломери, плътномер и влагомери, антистатични устройства, осветителни тръби, както и в пожароизвестителните датчици. Тези източници имат широк обхват от активности. Аварийни ситуации възникват, когато има пропуск в контрола на радиационната безопасност на мястото на използване на източника (например оставен извън защитния контейнер гама-терапевтичен източник или контейнер с източник, открит на обществено място). Най-голямата опасност за сериозни увреждания за хората при тези източници идва от незащитен източник с висока активност. Последствията може да бъдат много сериозни, в някои случаи дори смърт, ако с източника е имало контакт лице, незапознато с опасността от радиацията или което не знае, че източникът е радиоактивен. Излагането в близост на лъчение от незащитен високо активен източник или облъчването от апаратура, използвана за промишлена радиография, радиотерапия в медицината и установки за стерилизация, може да доведе до летална експозиция на цялото тяло за няколко минути. Аварии с такива източници могат да предизвикат и замърсяване, ако източникът е бил повреден.

Освен опасността от външно облъчване, повредените източници от всякакъв вид и големина могат да доведат и до замърсяване на населението и/или околната среда. В резултат на пожар или разпръскване от вентилацията, може да се предизвика и замърсяване на въздушни маси с аерозоли. Последствията могат да включват сериозни кожни изгаряния от бета-лъчението и вътрешно замърсяване, което потенциално да доведе до сериозни здравни последици.

Замърсяването с алфа-лъчители, като например плутоний и америций е специален случай при категоризирането на аварията. Аварии от този тип могат да възникнат например при захранвани с плутоний сърдечни стимулатори или при незаконен трафик на радиоактивни материали. Плутоният е много опасен при инхалиране и е труден за детектиране със стандартно използваната апаратура за детектиране. При действия в аварийни ситуации, включващи наличие на източник на плутоний трябва да се вземат и допълнителни предпазни мерки.

Изгубени, откраднати или поставени на погрешно място източници са специален случай

при аварията с радиоактивен материал. Опасността за населението ще зависи от общата активност на източниците. Трябва да се отчита фактът, че източникът може да бъде в притежаван от хора, които не познават неговата природа и опасността от него и които могат бораейки с него да го разрушат и да разпръснат радиоактивно замърсяване. В някои случаи хората могат да бъдат изложени на много високи стойности на мощност на дозата или да бъдат замърсени. В такъв случай приоритетно трябва да е откриването на източника с всички разумни възможни средства. Това може да включва полицейско разследване, обществени съветници, мониторинг на болници и клиници и търсене с помощта на радиометрична апаратура. Издирването на изгубени източници с апаратура за радиационен мониторинг е ефективно за високоенергетичните гама-източници, т.е. източниците използвани в промишлената радиография и медицинската радиотерапия. Ефективността на търсенето ще зависи от чувствителността на радиометричната апаратура, общата активност на източника и защитата му. Апаратурата с високообемни кристали от натриев йодид дава възможност за регистриране на лъчение от източник от няколко метра разстояние, освен ако източникът не е в своя защитен контейнер.

Уредите, създаващи йонизиращо лъчение, основно рентгенови лъчи или ускорителите на частици също широко се използват в промишлеността, медицината и научните изследвания. Мощността на дозата, създавана от тях е много по-висока от тази, създавана от всички други радиоактивни източници, които се използват. От друга страна, радиационното излъчване от тези устройства се прекратява когато те са изключени от електрическо напрежение или напълно разредени - следователно аварии могат да възникнат при погрешно включване или чрез активираните части на ускорителите или облъчваните мишени. Внимание трябва да се отдели на факта, че някои устройства като генераторите на електронни снопове могат да излъчват радиоактивно лъчение, наречено "тъмно лъчение" за кратко време след изключване на електрическото напрежение. Транспортни операции, свързани с транспорт на радиоактивни източници или радиоактивен материал. Всички форми на транспорт, т.е. автомобилен, железопътен, въздушен и воден са използвани в различна степен. Транспортираните обекти са в широк диапазон и включват продукти на ядрената индустрия (ядрено гориво и някои радиоактивни отпадъци), радиографски източници за промишлеността, радиотерапевтични източници за медицината, технологични устройства, съдържащи радиоактивни източници и някои потребителски продукти (пожароизвестителни датчици). Те се транспортират и съхраняват в достатъчно големи количества. Основният проблем при планирането в случай на транспортни аварии е, че те могат да възникнат навсякъде. Затова трябва да има готовност и координация за действие на национално ниво. Друга особеност на транспортните аварии е, че освен водачът на транспортното средство и съпровождащия екип, непосредствено изложено на опасност може да бъде и населението в близост до аварията.

Международната скала за оценка на ядрените събития „INES” - Приложение № 10.1.

2. Зоната, която се очаква да бъде засегната от ядрената или радиационна авария съобразно специфичната опасност и география на района

Ще се повиши дозовото натоварване на населението и повърхностното замърсяване на почви, водоизточници, селскостопанска продукция, храни, пътни комуникации и други. Възможни са завишени стойности на радиоактивност в локални участъци в зависимост от атмосферните условия и височината на изхвърляне на техногенните радионуклиди при аварията (наличието на "горещи частици").

Радиоактивно заразяване на Община Летница е възможно да се осъществи и от трансграничен пренос на радиоактивни вещества. Причини за това замърсяване могат да бъдат тежки аварии в атомни централи на други държави (15 бр. АЕЦ в близост до нашата страна без тези на територията на европейската част на бившия Съветски съюз) или използване на ядрено оръжие. В зависимост от метеорологичните условия, при които ще се извърши утаяването на радиоактивния облак е възможно райони, които са по-отдалечени от аварията централа да са по-силно заразени от останалата част.

В резултат на изхвърляне на радионуклиди в околната среда при авария в ядрен реактор част от територията на страната може да бъде радиоактивно замърсена и може да се очаква

замърсяване на урбанизирани територии, земеделски площи и гори в засегнатите райони. Предвид особеностите на радиоактивното замърсяване, при преминаване на облак с радиоактивен прах, повишаване на радиационния фон може да се очаква по цялата територия на общината /паркове, гори, поля, водни площи и др./. Основните изотопи, определящи радиоактивното замърсяване и техния период на полуразпад се очаква да бъдат: йод 131 – 8 дни; барий - 12 дни; цирконий - 65 дни; цезий 134 - 2 год; стронций 90 – 28 год; цезий 137 – 30 год.

Съгласно Външният аварийен план на АЕЦ „Козлодуй”, който е част от Националния план за защита при бедствия и в зависимост от степента на радиоактивното замърсяване по решение на МС се провежда поизборна евакуация на населението от зоната за дълговременни защитни мерки. Община Летница е запасен район за настаняване на евакуираното население от IV сектор от зоната за неотложни защитни мерки.

3. Уязвими обекти – сгради, болници, училища, инфраструктура;

Община Летница попада извън зоната на строг контрол при авария в АЕЦ „Козлодуй”. Вземайки предвид отдалечеността ѝ от централата и най-вероятните /застрашаващи/ метеорологични условия не се очаква силно усложнена радиационна обстановка. Основна опасност за обществените, жилищните и производствените сгради е попадането на радиоактивни частици по покривите и стените им. Могат да бъдат замърсени открити водоизточници. Водоизточниците в община Летница към настоящият момент са закрити.

4. Демографски характеристики – разпределение и гъстота на населението в района, уязвими групи от него

№	Населено място	Постоянен адрес	Настоящ адрес
1	гр. Летница	4296	3455
2	с. Горско Сливово	551	623
3	с. Крушуна	394	419
4	с. Кърпачево	71	112
	ОБЩО:	5312	4609

Съществува тенденция за увеличаване дела на възрастното население и намаляване на младите и трудоспособните. Движението на населението е насочено към изселване на младежи и трудоспособни хора в по-големите и развити центрове, поради по-големи възможности за работа и обучение. Резултати за жилищния фонд на общината са дадени в следващата таблица.

Населено място		ЖИЛИЩЕН ФОНД			
		сгради	семейства	жилища	домакинства
1	Гр. Летница	6649	1129	1561	1232
2	Селата	5132	481	1187	743
Общо за Общината		11781	1610	2748	1975

5. Стопански дейности в района

Икономически профил на Община Летница

- Земеделие
- Животновъдство
- Горско стопанство
- Преработвателна промишленост
- Хранително-вкусова промишленост
- Дървопреработващата промишленост
- Металообработващата промишленост
- На територията на гр. Летница функционират 1 бр. бензиностанции и 1 бр. газ-станции. Има магазини за продажба на строителни и горивни материали и два склада на едро за продажба на дърва за отопление в гр.Летница.

➤ Най-разпространената форма на търговия е в смесените магазини за продажба на хранителни, битови и промишлени стоки. Смесен магазин има във всяко населено място и най-много на брой - в общинския център. Заведенията за хранене в общината са малко на брой - на територията на общината има два ресторанта и две заведения, в които се предлага хранене с дневно меню, а храненето по поръчка на клиента е ограничено до скара. Най-разпространената форма на бързо хранене е към заведения от типа кафе-бар.

➤ Най-разпространената форма на търговия е в смесените магазини за продажба на хранителни, битови и промишлени стоки. Смесен магазин има във всяко населено място и най-много на брой - в общинския център. Заведенията за хранене в общината са малко на брой - на територията на общината има два ресторанта и две заведения, в които се предлага хранене с дневно меню, а храненето по поръчка на клиента е ограничено до скара. Най-разпространената форма на бързо хранене е към заведения от типа кафе-бар.

IV. ПРИЕТИ УСЛОВИЯ ЗА ПЛАНИРАНЕ

Структурата за управление при бедствия в община Летница е въз основа на подход отдолу-нагоре към реагиране и разпределението на ресурсите за възстановяване (тоест, местните усилия за реагиране, последвани от усилията за реагиране на областта, след това помощ на национално ниво). Всяко ниво на управление трябва да изчерпва ресурсите си преди издигането на следващото ниво. ЗЗБ урежда дейностите по реагиране. Възстановяването и подпомагането ресурси ще изисква подготовка и спазване на определени процеси.

Община Летница ще положи всички усилия да реагира при бедствие. Въпреки това ресурсите и системите на Община Летница могат да бъдат повредени, унищожени или претоварени. Отговорностите и функциите, описани в този план, ще бъдат изпълнени само ако информация за ситуацията се обменя, степента на действителните възможности на службите и ресурсите са налични по време на бедствието.

Ефективната подготовка изисква непрекъснати обществени осведомявания и образователни програми, така че гражданите да бъдат подготвени, когато е възможно и да разберат собствените си отговорности след голямо бедствие.

V. ПОСЛЕДОВАТЕЛНОСТ НА ДЕЙСТВИЯТА

Община Летница използва подход отдолу нагоре за фазите на управление при бедствия, при спешни случаи дейностите се решават на възможно най-ниско ниво на отговор. Ресурсите за реагиране на локално ниво - служби, областни и национални служби се използват в последователен ред, за да се осигури бързо и ефективна реакция.

Инцидент, Общинско ниво, Областно ниво, Национално ниво

1. Оперативна готовност.

Когато не е обявено бедствено положение, спешната реакция на силите (спешна помощ, доброволното формиране, полицейски участък и обществени услуги) ще реагират на бедствието в община Летница с правомощия, предоставени им от закона и наредбите на местните власти. Взаимната помощ и споделеното реагиране се разглеждат чрез местни споразумения и не изискват Заповед за бедствено положение, за да им се даде възможност за реагиране.

За целите на оповестяването в община Летница се поддържа денонощно дежурство, което се осъществява от 5 оперативни дежурни при ОБСС (Дейност „Отбрана и сигурност”), които осъществяват дежурство по график.

2. Ред за активиране на плана.

Планът за защита при ядрена или радиационна авария може да бъде активиран със Заповед за обявяване на бедствено положение при условие, че надхвърля обичайните възможности за справяне в общността.

Кметът на общината обявява със заповед бедствено положение за цялата или за част от територията на общината. Копие от заповедта се изпраща незабавно на областния управител и на министъра на вътрешните работи.

3. Определяне на защитни действия

➤ **Анализиране на заплахата**

При възникване на ядрена или радиационна авария или опасност от ядрена или радиационна авария общинският щаб се събира в кабинета на кмета на общината и се запознава със събраната информация до момента.

При ядрена или радиационна авария на територии в община Летница, в които има застрашени хора, животни и материални ценности, аварии и прекъсване на основните комунално-енергийни мрежи, кметът на общината може да обяви бедствено положение със заповед за цялата или за част от територията на общината – съгласно чл. 49, ал. 1 от ЗЗБ като се въвежда в изпълнение общинския план за защита при бедствия в частта „Ядрена или радиационна авария”.

Анализ на опасността от ядрена или радиационна авария е направен в приложение № 19 Оценка на риска в ПЗБ.

➤ **Избор на защитни действия**

При ядрена или радиационна авария се организира и осъществява диференцирана защита на населението, чрез прилагане на следните основни защитни мерки:

- укриване;
- йодна профилактика;
- използване на ИСЗ;
- евакуация – приемане и настаняване на евакуирано население;
- радиационен мониторинг;
- деконтаминация и допълнителни изисквания към общата и лична хигиена;
- защита на селскостопанските животни и растенията;
- защита на водоизточниците и водоснабдителните системи;
- ликвидиране на последствията от аварията.

➤ **Определяне на план за действие**

Планът за действие предоставя на членовете на щаба познания за целите, които трябва да бъдат постигнати и необходимите стъпки за постигането им.

Планът за действие при бедствие, следва да съдържа детайли за създадената организационна структура за управление, включително поименно посочване на лицата с възложени функции и задачи. Формат на „План за действие“ е даден в Приложение № 6.

4. Предупреждение и оповестяване на населението

Системата за ранно предупреждение и оповестяване на населението е предназначена за едновременно предупреждение и оповестяване на големи групи хора на определена територия за предстоящо или настъпило бедствие или въздушна опасност и за излъчване на указания за необходимите мерки и действия чрез акустични сигнали и гласова информация. За едновременното предупреждение и оповестяване на големи групи хора за предстоящо или настъпило бедствие е предвидено да се излъчва **национален сигнал за тревога**. *Сигналът е непрекъснат вой на електронни/акустични сирени с продължителност от 3 (три) минути (± 10 s) със скокообразно изменение на честотата през 2 (две) секунди ($\pm 0,2$ s) с честота от 700 (± 20) до 1000 (± 30) Hz.*

Националният сигнал за тревога е придружен от гласова информация, която включва предварително записани съобщения - единин за страната - за вида опасност, и последващи съобщения за конкретната ситуация. Предварително записаните съобщения се излъчват

неколкократно във вида: **"Внимание! Внимание! Внимание! Опасност от радиоактивно замърсяване! Опасност от радиоактивно замърсяване! Опасност от радиоактивно замърсяване!"**. Последващите съобщения трябва да съдържат информация за конкретната ситуация:

- информация относно характеристиките на бедствието - произход, мащаби, прогноза за развитие;

- указания за поведение и действия на населението.

За край на тревогата се излъчва национален сигнал за край на тревогата. Сигналът е непрекъснат вой на електромеханични/пневматични и/или електронни /акустични сирени с продължителност минимум 2 (две) минути с номинална честота 425 (\pm 25) Hz.

След подаване на сигнала за край на тревогата се излъчва няколкократно гласова информация със съобщение във вида: **"Внимание! Внимание! Внимание! Край на тревогата! Край на тревогата! Край на тревогата!"**

При опасност от ядрена или радиационна авария в община Летница оповестяването на населението ще се извърши чрез задействане на сиренната система (на базата на ЕМС С-40) - вой на сирени в продължение на 3 минути.

Извършва се по разпореждане на кмета на общината от: дежурния при ОбСС - за гр. Летница и кметовете на кметства и кметските наместници или определени от тях длъжностни лица.

На територията на общината има монтирани 6 бр. електро-механични сирени С-40 – приложение № 16:

- Гр. Летница - монтирани на сградата на Община Летница, Читалище "Н. Вапцаров" и административна сграда "Керамика" ЕООД - централизирано се запускат от Дежурния по Общински съвет за сигурност по заповед на Секретаря на ОбщСС;
- Г. Сливово - на покрива на кметството;
- Крушуна - на покрива на кметството;
- Кърпачево - на покрива на кметството.

Ръчни сирени има във всяко населено място.

Кметовете на кметства и кметските наместници трябва да задействат сирената, с която разполагат, а при невъзможност за задействане (авария), оповестяването трябва да се извърши с камбанен звън или др. удари по звучащи предмети.

Националната телевизия и радио ще излъчват съобщения за обстановката в страната и предприетите мерки за защита.

5. Изпълнение на защитните действия

- укриване;

Конкретните защитни дейности, които ще се извършат в община Летница при опасност от радиоактивно замърсяване се определят от факта, че на територията на общината няма изградени колективни средства за защита за населението. Предвижда се хората да се укриват в собствените си жилища, които трябва да бъдат херметизирани и оборудвани с най-необходимото за престоя на семейството за минимум три денонощия (вода, храна, облекло, легло и завивки, тоалетни принадлежности, радио, фенерче и др.).

Пункта за управление в сградата на общинската администрация, в който ще работи общинският щаб ще бъде херметизиран и оборудван с най-необходимото, и осигурен с персонал, за да изпълнява функциите си. Производствените предприятия, учебните и детските заведения ще прекратят дейността си до второ нареждане.

- йодна профилактика;

Йодната профилактика, като защитна мярка, се извършва по указания на Министерство на здравеопазването. Здравни норми за прилагане на йодна профилактика са представени в Приложение № 10.2

Индивидуалните средства за йодна профилактика се планират, закупуват, подновяват и предоставят в собственост на общината от МВР. Таблетките калиев йодид се приемат съгласно

инструкцията за употреба на производителя, приложена в опаковката под контрола на медицинско лице.

Йодна профилактика се провежда най-малко два часа преди началото на замърсяване, достигащо критерии за прилагане на йодна профилактика.

В случай, че обстановката го налага, йодна профилактика се провежда и за населението в цялата страна, с предимство за критичните групи.

Таблетките се съхраняват в РДПБЗН при определени условия и ще се раздават на населението по разпореждане на ръководителя на НЦ за прилагане на йодна профилактика по предложение на министъра на здравеопазването.

Създадена е организация за раздаването на таблетките, планирането на същите ще се извършва под контрола на компетентно медицинско лице.

В изпълнение на задълженията си по чл. 65, ал. 1 от ЗЗБ кметът на общината е изготвил разчет за изпълнението на процедурата за раздаване на калиев йодид. (приложение № 10.3)

- използване на ИСЗ

Раздаването на ИСЗ на населението става съгласно общинския план за защита при бедствия. За защита на населението са предвидени индивидуални средства за защита на дихателните органи – противогази, респиратори, детски камери и др. Осигуреността на населението в община Летница с индивидуални средства за защита е дадена в Приложение № 10.4.

Осигурени са индивидуални средства за защита за децата и учащите се в детската градина и училището, за служителите и работниците от общинската администрация, за доброволното формиране, за структурите, финансирани от общинския бюджет, както и за неработещата част от населението.

Собствениците, управителите или изпълнителните членове на търговски дружества и еднолични търговци са задължени да осигурят ИСЗ за работниците и служителите си съгл. чл. 13, ал. 2, т. 4 от ЗЗБ

Неосигуреното със защитни средства население при заразяване на въздуха с радиоактивни вещества ползва подръчни средства за защита (памучно-марлена превръзка).

Предоставянето на ИСЗ на населението се извършва по предварително изготвена логистична схема – определени са пунктовете за раздаване на ИСЗ, отговорниците, транспортните средства и водачи на МПС и др. (приложение № 10.5)

- евакуация – приемане и настаняване на евакуирано население;

Населени места в община Летница с брой на населението:

№	Населено място	Численост на населението	Гъстота на населението
1.	гр. Летница	4296	
2.	с. Горско Сливово	551	
3.	с. Крушуна	394	
4.	с. Кърпачево	71	
	Община	5312	30,3 души/км ²

Настаняване на евакуирано население от зоната за аварийно планиране на АЕЦ “Козлодуй”

В община Летница са развърнати пунктове за приемане и настаняване от зоната за аварийно планиране – 2 бр. Приемането и настаняването на евакуирано население се извършва в съответствие с Външния аварийен план на АЕЦ „Козлодуй“.

Община Летница е резервен район за приемане и настаняване на население, животни и материални ценности от IV сектор на зоната за аварийно планиране – 5 населени места от община Оряхово.

За ръководство на приемането и предаването на населението от IV сектор ОбСС на общината, настаняващи евакуирано население, изпращат оперативни групи в изнесените пунктове за ръководство на евакуирано население, ОСС на Ловешка област формира оперативна група за ръководство и контрол на дейностите по приемане и настаняване в общините на областта.

Временно извеждане на населението.

Съгласно чл. 65, ал. 2, т. 8 от Закона за защита при бедствия кмета на общината организира временното извеждане на пострадалите лица. В района на бедствието и при отделните локални случаи временно извеждане на лица от мястото на намеса може да нареди ръководителят на операции.

Случаи на извеждане - Временно извеждане се разпорежда, когато радиоактивният облак се движи в посока на община Летница и застрашава населението.

Маршрути за извеждане - Избират се най-късите и безопасни маршрути, в посока перпендикулярна на посоката на вятъра и радиоактивния облак.

Определят се от кметовете и кметските наместници, като за целта се определят защитените места. След извършване на разузнаване за наличие на радиоактивно замърсяване и получаване на достоверна информация, ръководителят на операцията указва къде и какъв е маршрута за извеждане на хората. Ако има предварително определен за целта маршрут и не противоречи на данните от разузнаването хората се насочват по този маршрут. Направен е и разчет за евакуация и разсредоточаване – приложение № 18.

- радиационен мониторинг;

Наличните системи за предупреждение и оповестяване са:

- Автоматизирана система за външен радиационен контрол на АЕЦ “Козлодуй”.

- Пост за радиационно наблюдение – дежурен по ОбСС;

Наблюдението за повишаването на величината на гама-фона или за наличие на радиоактивно заразяване в отделни райони на общината е организирано по линията на дежурните по ОбСС, ОблСС и оперативния център на РДПБЗН-Ловеч. В тези места са оборудвани постове за радиационно наблюдение, в които периодично се измерва величината на гама-фона и се осъществява обмен на информация за инциденти, свързани с източници на радиоактивно заразяване.

След получаване на информация за начало на радиоактивното заразяване е необходимо да се задейства системата за общ мониторинг на околната среда. Тази система започва да функционира само при аварийна ситуация. Тя трябва да позволи измерването на радиационния фон във възможно повече точки (развърщане на допълнителни постове за радиационно наблюдение). Тези точки трябва да бъдат разположени в населените пунктове на общината и във възлови места от пътната ѝ мрежа. С тяхното устройване общият брой на измерванията на гама-фона в община Летница ще нарасне до 6.

- деконтаминация и допълнителни изисквания към общата и лична хигиена;

Информирание на населението за защитните мерки при опасност и при установяване на радиоактивно замърсяване и за повишаване на личната хигиена и начините за почистване и дезактивация на жилищните помещения. Мерките за защита и правила за поведение на населението при повишена радиоактивност са дадени в *приложение № 10.6.*

- защита на селскостопанските животни и растенията;

При радиоактивно замърсяване се налага като защитна мярка - забрана за свободно отглеждане и пребиваване /паша/ на открито на домашни животни и птици. В общината се създава организация за преминаване към отглеждане в закрити, херметизирани помещения; защита на откритите водоизточници и фуражи. Ще се наложи принудителен престой на животните в стопански постройки или ферми, в които ще се създадат условия за временно отглеждане и изхранване.

- защита на водоизточниците и водоснабдителните системи;

Защитата на водоизточниците и водоснабдителните системи от радиоактивно замърсяване се осъществява чрез:

1. Херметизация на:

- водоземните съоръжения на водоизточниците;
- 4 бр. сондажни кладенци и 1 бр. гравитачен, осъществящи водоснабдяването на гр. Летница.

2. Лабораторен контрол за качествата на питейните води.

3. Изключване от системите на замърсените съоръжения.

Защита на основните водоизточници (особено на откритите) чрез херметизиране и осъществяване на ежедневен контрол за качеството на питейната вода се осъществява съвместно със служители от ВиК.

- ликвидиране на последствията от аварията.

Дезактивацията на местност, здания, техника и т.н. се явява защитно мероприятие, което се прилага в хода на средната и късната фаза на аварията и води до снижаване предимно на дозата, получена от външно облъчване. Предвижда се измиване на радиоактивните вещества от повърхността на здания, съоръжения, оборудване, транспортни средства и т.н. с вода и водни разтвори; обработка на замърсените предмети със съответни миелни препарати; фиксиране на радиоактивните вещества, преораване на селскостопанските земи, пасища и т.н., изземване на горния слой почва, транспортиране и погребването му в специални депа. **Провеждане на деконтаминация** от силите на общината включва ежедневно измиване на най-оживените улици, площади и училищния двор.

VI. ОРГАНИЗАЦИЯ И РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОТГОВОРНОСТИТЕ

Дейностите по защитата при ядрена и радиационна авария и отговорните структури за изпълнението им са посочени в Таблица 1 и са направени въз основа на Стандартна оперативна процедура №03-Координиране на структурите от Единната спасителна система при ядрена и радиационна авария (Приложение № 67 към точка 9 от НПЛЗБ, приет с РМС №973/ 29.12.2010 г.) по чл.29, ал. 2, т. 2 от ЗЗБ (Приложение № 4).

Таблица 1

№	ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ОТГОВОРНОСТИ ПРИ ЯДРЕНИ И РАДИАЦИОННИ АВАРИИ	ОТГОВОРНИ ОРГАНИ И ЛИЦА
	Получаване информация за мястото, мащаба на инцидента, вида замърсяване, жертви и застрашено население.	ЕЕНСП 112, ОЦ, ОДЧ-МВР
1	Оповестяване	
1.1	Привеждане в готовност на силите и средствата на ЕСС.	МВР, МОСВ, МЗ-НЦРРЗ, АЯР
1.2	Оповестяване на централно, областно и общинско ниво.	МВР

2	Неотложни мерки за намаляване на въздействието	
2.1	Първоначална оценка на радиационната обстановка.	МВР
2.2	Определяне на зоните за сигурност и за контролиран достъп на основа на резултатите от радиационния мониторинг	МВР
2.3	Отцепване на мястото на инцидента и обозначаване със знаци за радиоактивно замърсяване	МВР
2.4	Дозиметричен контрол на мястото на инцидента; използване на ИСЗ	МВР и МЗ-НЦРРЗ
2.5	Временно извеждане или евакуация на населението при необходимост	МВР, областен управител, кмет на община, населено място,
2.6	Осигуряване на подходящи места за безопасно временно съхранение на радиоактивните източници и материали до предаването им на ДП РАО	МВР съгласувано с АЯР
2.7	Радиационен мониторинг и вземане на проби за анализ (почва, вода, храна и др.).	МВР, МЗ-ЦРРЗ, МОСВ, АЯР
2.8	Събиране и обработване метеорологични данни, анализиране метеорологичната ситуация и прогнозиране атмосферни процеси и явления с цел определяне разпространението на радиоактивното замърсяване в атмосферата и водните басейни.	НИМХ – БАН, МВР, АЯР
2.9	Спиране на движението по застрашени пътища и ж.п. участъци.	МВР, МТИТС МРРБ
2.10	Организиране на контролни пунктове за дозиметричен контрол и деконтаминация.	МВР, АЯР, МЗ-НЦРРЗ
2.11	Осигуряване, укрепване и хидроизолация на участъци, замърсени с радиоактивни вещества, с цел предотвратяване на разпространението им в околната среда.	МВР, АЯР
3	Спасителни операции	
3.1	Извеждане на пострадали от зоната на замърсяване.	МВР, МЗ
3.2	Оказване на първа помощ на място на пострадали и транспортирането им до лечебни заведения.	МЗ, МВР, БЧК
3.3	Осигуряване на обществения ред и регулиране на движението.	МВР
3.4	Извършване деконтаминация на хора, техника и оборудване.	МВР, МЗ-НЦРРЗ
4	Евакуация и настаняване на засегнатото население	
4.1	Временно извеждане или евакуация на население и животни.	МВР, МТСП, МЗХ, кмет на община, населено място
4.2	При необходимост временно настаняване на евакуираното население в резервен сграден фонд и в други подходящи сгради.	ОУ, кмет на община, населено място, ръководители на ведомства
5	Извършване на неотложни аварийно-възстановителни работи	
5.1	Деконтаминация на района на инцидента.	МВР, МЗ-НЦРРЗ, ДПРАО
5.2	Осигуряване на резервно водоползване или доставяне на питейна вода с водоноски.	МРРБ, МВР, БЧК кмет на община, населено място,

5.3	Възстановяване на движението на МПС и подвижен ЖП състав.	МРРБ, МТИТС,
6	Други операции, свързани със защитата	
6.1	Сформиране на пресцентър и уведомяване на масмедииите и предоставяне на актуална информация.	МВР, АЯР
6.2	Раздаване на помощи на пострадалото население.	МВР, БЧК, МТСП, МЗХ, кмет на община, населено място

VII. РЪКОВОДСТВО И КООРДИНАЦИЯ

Кметът на общината организира и ръководи защитата при бедствия на територията на общината съгласно чл. 65, ал. 1 от ЗЗБ.

Функциите на кмета на общината са:

- организира, координира и провежда превантивни мерки за недопускането или намаляването на последиците от бедствия;
- планира в проекта на общинския бюджет финансови средства за защита при бедствия;
- създава със заповед щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния щаб, щабове към министрите и областния щаб.

Съгласно чл. 65, ал. 2 от ЗЗБ при изпълнение на условията за обявяване на бедствено положение на територията на общината, кметът:

1. може да обяви бедствено положение на територията на общината;
2. може да привлича юридически и физически лица за предоставяне на лична или материална помощ в съответствие с възможностите им;
3. може да включва в дейностите по защитата и създадените доброволни формирования;
4. може да поиска обявяване на бедствено положение от областния управител, когато не могат да бъдат обезпечени дейностите чрез изпълнение на общинския план за защита при бедствия;
5. организира и координира временното извеждане и предоставя неотложна помощ на пострадалите лица;
6. организира и координира предоставянето на възстановителна помощ на населението при бедствия;
7. организира и контролира извършването на неотложни възстановителни работи при бедствия.

Общинската администрация и щабът за изпълнение на общинския план за защита при бедствия подпомагат кмета на общината при изпълнение на задълженията му по чл. 65 от Закона за защита при бедствия.

Общинският щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия извършва следните основни дейности:

1. анализ и оценка на обстановката при бедствие;
2. предлага на кмета на общината за одобрение решения относно необходимия обем и ресурсно осигуряване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи за предотвратяване, ограничаване и ликвидиране на последствията от бедствието и за подпомагането на засегнатото население;
3. осъществява контрол по изпълнението на задачите и мерките за овладяване на бедствието;
4. информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и

действия;

5. докладва на кмета на общината за хода на провежданите защитни мероприятия

Взаимодействието и координацията между частите на ЕСС при провеждането на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в района на бедствието, се извършва от ръководител на операции.

Ръководителят на операциите се определя със заповед от кмета на общината съгласно чл. 65, ал. 1, т. 8 от ЗЗБ и следва да притежава необходимата експертиза и опит в зависимост от характера на бедствието.

Ръководителят на операциите организира и контролира изпълнението на одобрените решения на щаба за изпълнение на общинския ПЗБ. При провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи има право да:

- забрани или ограничи влизането на лица в района на бедствието;
- нареди временно извеждане на лица от района на бедствието;
- разпорежи незабавно извършване или спиране на строителни работи, теренни преустройства или разрушаване на строежи или части от тях с цел предотвратяване или намаляване на негативните последици от бедствието;
- поиска от юридически или физически лица предоставяне на помощ в съответствие с възможностите им;
- създаде щаб на ръководителя на операциите с представители на участващите екипи от единната спасителна система;
- раздели района на бедствието на сектори или на участъци, да определи техни ръководители, да им възлага задачи, както и да разпределя сили и средства за тях.

VIII. СЪБИРАНЕ И ОБМЕН НА ИНФОРМАЦИЯ ЗА БЕДСТВИЕТО

Дежурният в ОЦ на РДПБЗН, оперативният дежурен на ОДМВР, дежурните по областен и общински съвети за сигурност приемат и оценяват информацията за районите, засегнати от аварията, пострадалите и щетите и я обменят помежду си.

Предаването на информацията на национално ниво се извършва съгласно Стандартна оперативна процедура №03-Координиране на структурите от Единната спасителна система при ядрена и радиационна авария (Приложение № 67 към точка 9 от НПЛЗБ, приет с РМС №973/29.12.2010 г.) по чл.29, ал. 2, т. 2 от ЗЗБ (Приложение № 4).

Радиационно наблюдение (РН) на територията на община Летница се води от оперативните дежурни служители в общината и РДПБЗН, НИМХ – филиал Ловеч и РИОСВ – Плевен. Данни за РН се получават и от стационарната система за РН в Оперативните центрове (ОЦ) на териториалните дирекции на МВР, оперативния дежурен в Оперативния център (ОЦ) на министерството на вътрешните работи – постове за радиационно наблюдение и от Националната автоматизирана система за непрекъснат контрол на радиационния фон на територията на страната. Оповестяването на централните органи за управление и силите за реагиране на национално ниво при радиационна авария се осъществява от Комуникационния Аварийен център на АЯР. Оповестяването при „Опасност от радиационно замърсяване” се извършва и от ГДПБЗН и териториалните и управления чрез националната система за оповестяване.

IX. КОМУНИКАЦИИ

Аварийните комуникации се дефинират като способността на лицата, отговорни за спешни случаи да обменят информация чрез данни, глас и видео. Аварийно реагиране на всички нива на правителството трябва да разполага с оперативно съвместими и безпроблемни комуникации аварийни ситуации, установяване на командване и контрол, поддържане на ситуационна осведоменост и функционират под една обща оперативна картина за широк спектър от инциденти.

Наличните средства и възможности за комуникация в областта са директните телефонни връзки, мобилните телефонни връзки, радиовръзки и интернет.

Предприятията, осъществяващи електронни съобщения, са длъжни да съдействат на МВР за осъществяване на комуникациите при бедствия и на Националната система за спешни повиквания с единен европейски номер 112 (чл. 30 от ЗЗБ).

Видовете комуникации, използвани при инцидент или събитие, ще варират в зависимост от сложността на инцидента или събитието.

Силите от ЕСС работят със собствени средства за комуникация, като само силите от МВР има съвместимост, останалите сили работят със собствени средства на собствени честоти.

Х. РЕСУРСНО (ФИНАНСОВО И МАТЕРИАЛНО) ОСИГУРЯВАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА

Източниците за финансиране по плана за защита при бедствия на територията на община Летница са общинският бюджет, бюджетите на ЮЛ, ЕТ – за обектите им, структурните фондове на Европейския съюз и др.

Финансовото и материално-техническото осигуряване на защитата при бедствия включва:

1. текуща издръжка на силите и средствата на единната спасителна система;
2. производство, ремонт, доставки на техника, оборудване и друго имущество, необходимо за защитата при бедствия;
3. проектиране и извършване на капитално строителство, изграждане и поддържане на системи за ранно предупреждение и оповестяване при бедствия;
4. управление на недвижими имоти и движими вещи - държавна собственост, предоставени на министерства и ведомства за защита при бедствия;
5. осъществяване на международно икономическо и научно-техническо сътрудничество в областта на защитата при бедствия;
6. социални и обслужващи дейности;
7. създаване и поддържане на кризисни запаси от материални средства и горивно-смазочни материали за осигуряване защитата на населението при бедствия;
8. предоставяне на държавни и общински имоти и движими вещи за целите на защитата;
9. други дейности, свързани с осигуряването на защита при бедствия.

В случаите, когато е възникнала необходимост от предприемане на неотложни действия, след искане на юридически лица на издръжка от държавния или от общинския бюджет се предоставят безвъзмездно временно за ползване движими вещи - частна държавна собственост, със заповед на съответния министър, на ръководител на юридическо лице в министерство, на ръководител на друго ведомство или на областен управител и с договор за заем за послужване. Заповедите и договорите могат да бъдат издадени и сключени след предоставянето на движимите вещи - частна държавна собственост, когато е възникнала необходимост от предприемане на неотложни действия.

Когато финансирането на дейностите е за сметка на бюджетите на министерства и ведомства и общинския бюджет, съгласно чл. 61, т. 1 и т. 2 на Закона за защита при бедствия, финансовите средства за изпълнение на Общинския план за защита се осигуряват в рамките на одобрените средства за съответните министерства и ведомства и бюджетни взаимоотношения на общината с републиканския бюджет, утвърден със Закона за държавния бюджет на Република България за съответната година.

При извършени непредвидени разходи за заплащане на спасителни и неотложни аварийни работи при бедствия на включените сили и средства от единната спасителна система, обезщетяване на органите на местното самоуправление, юридическите лица и гражданите, които са предоставили при поискване от органите на ПБЗН собствени спасителни, пожарогасителни, превозни, съобщителни и други технически средства при бедствия, пожари и

извънредни ситуации се изготвят искания за предоставяне на средства за възстановяване до Междудомовенната комисия за възстановяване и подпомагане към МС.

Кметът на общината подготвя искане за предоставяне на средства от МКВП-МС (заедно с документи, доказващи целесъобразността и законосъобразността на разходите) съгласно Правилника за организацията и дейността на Междудомовенната комисия за възстановяване и подпомагане към МС.

XI. ОТГОВОРНИ ОРГАНИ И ВРЪЗКИ

Национално ниво:

Съгласно разпоредбите на чл. 62. (1) от ЗЗБ Министерският съвет формира и осъществява държавната политика в областта на защитата при бедствия. Министерският съвет осъществява общото ръководство на защитата при бедствия;

За изпълнение на Националния план за защита при бедствия със заповед на министър-председателя на Република България се създава национален щаб с поименно определени ръководител и членове: министри, заместник-министри, ръководители на ведомства или техни заместници и други, представляващи институции, които имат задължения за изпълнението на Националния план за защита при бедствия.

Областно ниво:

Съгласно чл. 64. (1) т.1 от ЗЗБ Областният управител организира и ръководи защитата при бедствия в областта. Създава със заповед областен щаб за изпълнение на областния план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния и с общинските щабове;

Областният съвет за намаляване на риска от бедствия разработва, преразглежда и актуализира областния план за защита при бедствия.

Общинско ниво:

Съгласно Чл. 65. (1) от ЗЗБ Кметът на община организира и ръководи защитата при бедствия на територията на общината. Създава със заповед общински щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия и за взаимодействие с националния и областния щаб.

Общинският съвет за намаляване на риска от бедствия разработва, преразглежда и актуализира общинския план за защита при бедствия. Общинският план за защита при бедствия се приема от общинския съвет (чл.9, ал.11 от ЗЗБ).

Основни съставни части на единната спасителна система - "Пожарна безопасност и защита на населението", Участък Летница при РУ-Ловеч, Българския Червен кръст и ФСМП.

Подкрепящи документи / планове

Национален план за защита при бедствия

Областен план за защита при бедствия

Планове за действие на основните съставни части на единната спасителна система - Регионална дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" - МВР, ОД на МВР, Българския Червен кръст и ЦСМП.

При изпълнението на настоящия план задължително се спазват изискванията на радиационната защита и на:

- Закона за безопасно използване на ядрената енергия (обн ДВ в бр. 63 /28.06.2002 г.);
- Наредба за аварийно планиране и аварийна готовност при ядрена и радиационна авария (обн ДВ бр. 94/29.11.2011 г.)
- Наредбата за радиационна защита (обн. ДВ бр.16 / 14.02.2018 г.);
- Наредба за основните норми за радиационна защита (обн. ДВ бр.76/05.10.2012 г.);
- Наредбата за безопасност при управление на радиоактивните отпадъци (обн. ДВ бр.76/30.08.2013 г.);
- други закони и под законови нормативни актове в областта на ядрената енергия и радиационната защита.

Споразумения

Във връзка с осигуряване изпълнението на общинския план за защита при бедствия се сключват споразумения съответно между кмета на община и ЮЛ и ЕТ за предоставяне при

поискване на планирана помощ. (чл.9 (17) от ЗЗБ)

Предоставянето на изискващата се информация, включена в плана

Общинският щаб информира чрез медиите населението за развитието на бедствието, за предприетите действия за неговото ограничаване и овладяване и за необходимите предпазни мерки и действия.

ПРИЛОЖЕНИЯ:

Приложение № 10.1	Международната скала за оценка на ядрените събития „INES”
Приложение № 10.2	Здравни норми за прилагане на йодна профилактика
Приложение № 10.3	Разчет за изпълнението на процедурата за раздаване на калиев йодид
Приложение № 10.4	Осигуреност с индивидуални средства за защита на населението
Приложение № 10.5	Логистична схема за предоставяне на ИСЗ на населението
Приложение № 10.6	Мерките за защита и правила за поведение на населението при повишена радиоактивност